

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version:

Roger Nylund : Om ledarskap. Vaasa insider 21.1.2021.

Roger Nylund

Om ledarskap

Jag fick i uppdrag att skriva lite om ledarskap. Det är ju enkelt, ledarskap finns överallt och därför kan vi alla så mycket om det.

De bästa experterna verkar oftast vara dom som själva aldrig prövat på att leda. Ofta ser de maktmissbruk och inkompetens i ledarskapet.

Och visst är det så, att vi har mycket lättare att se andras misstag och svagheter än våra egna (Mercier & Sperber, 2019). Men ändå, många av dom som prövat själva ser mest ansvar och inte så väldigt mycket makt.

Varje chef har sin chef, VD:n har styrelsen och styrelsen har finansiärer och aktieägare att hålla nöjda. Ledarskapet är en roll man får behålla så länge man spelar den förväntade rollen.

Bankdirektör Rabbe, som ordnade tjänstledigt och finansiering för Elias Lönnroth för snart 200 år sedan för att göra sina resor och samla in material till Kalevala och Kanteletar, ansåg att en bank inte ska vara vinstdriven utan en samhällsnyttig institution vars vinst ska användas till välgörenhet.

Med den synen på bankbusiness får man nog inte fortsätta i ledningen för en bank av i dag speciellt länge, gissar jag. Tider och seder.

Men ja, vi som bekvämt får ropa från läktaren och göra våra bedömningar av ledarskapet, har vi något ansvar? Förväntningarna på ledare, både i företag och politik, är ofta helt orealistiska.

Visst finns det många berättelser om exceptionella ledare som till synes ensamma genom sin heroiska insats vänt en utveckling till det bättre. Oftast är dessa berättelser, liksom historia överlag, skrivna av "vinnarna", de som stått dessa hjältar nära antingen konkret eller ideologiskt.

Medarbetarnas, vårt ansvar är något som inom organisationsforskningen sakta börjar få mera utrymme och intresse. "Great man" teoriernas tid är för länge sedan förbi. Man förstår att framgång och välstånd skapas tillsammans.

Forskning pekar på att finskt ledarskap och arbetsliv faktiskt mera karaktäriseras av "yhdessä tekemisen meininki", ti arbeit i laag, än av "management by perkele" som vissa hävdar. Det här är intressant.

Då jag i mitt jobb får inblick i hur österbottniska företag fungerar, stärker det min uppfattning att det här är ett viktigt framgångsrecept. De mest framgångsrika företagen verkar genomsyras av mycket genuint samarbete och lite hierarki.

Nu hör jag någon ropa, "vilken no-brainer!" naturligtvis är det så, självklara saker, men det är ofta så, att vi glömmer det självklara.

Kanske kan vi lite till mans reflektera över våra förväntningar på den egna förmannen eller chefen. Skulle jag själv kunna svara mot de förväntningar jag ställer på min chef? Vad gör jag för att vi tillsammans ska lyckas?

Sen igen så är de misstag förmän ofta gör ganska enkla. Man gömmer sig bakom gardinerna då man borde kliva fram och vara tillgänglig och man slingrar sig då svåra frågor ställs.

Då skulle man kunna säga med en parafra på ingenjörernas motto, ”om inget annat fungerar kan man läsa manualen”, att om inget annat fungerar i ledarskapet, kan man pröva med rak ärlig kommunikation.

Kolumnen har publicerats i Vaasa Insider 21.1.2021 och hittas på [Vaasa Insiders hemsida](#).

Skribenten Roger Nylund är filosofie doktor och lektor i produktionsekonomi vid Yrkeshögskolan Novia.